

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 2.2 История и археология, област на висше образование 2. Хуманитарни науки в Нов български университет

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на 11.07.2018г. (Протокол №9) по искане на висшето училище (вх. №589/06.07.2018г.). На заседание, проведено на 17.04.2019г. (Протокол №6), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група, утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 21.02.2019г. (Протокол №4) - доц. д-р Симеон Кацаров – ръководител ЕГ, проф. д-р Красимира Мутафова – член на ЕГ, проф. дин Иван Русев, доц. д-р Василка Танкова – член на ЕГ докторант Виктор Стефанов – член на ЕГ наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. дин Милко Палангурски – член на ПКХНИ. Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 06-09. 03.2018 г.

Изпълнение на препоръки от преходна акредитация

Препоръка № 1. Да се осигури по-активното включване и участие на студенти и докторанти в проекти, научни форуми и публикации – у нас и в чужбина.

Препоръката е изпълнена в срок. Студенти от бакалавърската и магистърските програми към департамент „История“, вземат участие в поредица различни национални и международни конференции на организирани от университета, (напр. „Власт и пари в история“ (2013 г.); „Историята и нейните интерпретации“ (2014 г.); „Цивилизационни диалози“ (2015 г.); „Под знака на музата Клио“ (2015 г.); „Кръстопътищата на историята“ (2016 г.) и др.). Активно е включването на студентите в проекти към Фонда за Стратегическо развитие на НБУ, реализирани в страната и в чужбина (Рим, Неапол, Албания, Македония, Гърция, Одрин и др.). В периода 2014-2019 г. студентите взимат участие в различни програми и научни проекти свързани с археологически проучвания, като проект „Преходът от късната бронзова към ранната желязна епоха. Ролята на животинските ресурси в създаването и консумирането на прехода“.

Препоръка № 2. Да се увеличи дела на студенти и докторанти, обучаващи се по европейски и други чуждестранни програми.

Препоръката е изпълнена в срок. Студентите от бакалавърската и магистърските програми имат възможност за мобилност по програма Еразъм+ въз основа на сключен нов договор с Университета Panteion в Атина. Реализира се обмен на студенти от Франция, Полша, Румъния, Италия и Турция (по програма Еразъм+) и по програма "Фулбрайт" (САЩ). По програма Еразъм+ се организират лекции и консултации от преподаватели от Университета в Сучава и от Университета Panteion, гостуващи в НБУ.

---

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4/:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“:

НБУ организира обучение в професионално направление в пълно съответствие със своята мисия, визия, образователна философия, цели и задачи. Департаментите „История“, „Археология“ и „Средиземноморски и Източни изследвания“ разработват двугодишни планове за развитие, които представляват стратегически документ за развитието на професионалното направление в Нов български университет.

Системата за управление на качеството е основен нормативен документ на НБУ.

В нея има детайлни стандарти за знание; за учебни програми, учебни курсове и критерии за приемане на учебни програми от Комисията по качество и факултетните съвети в НБУ; показатели за оценяване на учебна програма; стандарти за заетостта на преподавателите, показатели за оценяване и атестиране на преподавателите; система за вътрешна акредитация на департаментите в НБУ; инструменти за управление на качеството в НБУ Департаментите „История“, „Археология“ и „Средиземноморски и Източни изследвания“ се съобразяват изцяло и прилагат подробните стандарти и показатели за осигуряване на качеството, разработени в Системата за управление на качеството, и не са приемали собствени правилници и процедури за вътрешно осигуряване на качеството на образователния процес в професионалното направление.

Научноизследователската дейност в НБУ се организира от преподавателските общности на департаментите и центровете. Сред основните приоритети на изследователската политика на НБУ са превръщането на университета в международен изследователски център и интегрирането му в множество международни университетски мрежи, развитието на проектната дейност, развитието на интердисциплинарните изследвания и интеграцията на изследванията и обучението.

Научните изследвания на преподавателския състав и неговото академично израстване са в пряка връзка с обучението на студентите и образователните функции на университета.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“:

ПКХНИ установи, че в НБУ е налице ефективен административен механизъм на управление, осигуряващ качествено обучение в професионалното направление. Обособени са длъжности и ясно са формулирани функционални задължения на администрацията, чието изпълнение да гарантира необходимото равнище на учебната документация. Качеството на учебната документация в се обезпечава от Програмните съвети, които разработват учебни програми и курсове, поддържат, актуализират и съхраняват учебната документация на програми и курсове. Разработени са стандарти за учебна документация на курс и програма. Вътрешната система на НБУ за академична почтеност, включва нормативни документи, Комисия за развитие на академичния състав и Комисия по качеството, софтуер за установяване на неправомерно цитиране и др. Действа утвърден през 2013 г. Етичен кодекс. Има контрол върху възможностите за академични измами или академична дискриминация.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“:

ПКХНИ установи, че подготвянето, приемането и обновяването на учебната документация в ПН за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ се осъществява съгласно законовите и институционалните изисквания. Учебните планове в ОКС „Бакалавър“ са съвместими с тези на останалите ВУ, които развиват направлението по отношение на задължителните дисциплини. Всеки учебен план в ОКС „бакалавър“ съдържа 30 кредита на семестър (60 на учебна година) и общо на курса на обучение 240 кредита. Учебните планове в ОКС „магистър“ съдържат 30 кредита на семестър и 60 на учебна година. Стриктно се спазва съотношението задължителни – избираеми – факултативни дисциплини, определяне на кредитите на отделните дисциплини, съотношението между часовете, предвидени за лекции и за практически занятия, регламентите за провеждане на летни стажове и учебни практики, съгласно учебния план на съответната образователно-квалификационна степен.

Основните образователни цели отговарят както на специфичните задачи, така и на мисията на НБУ. Определени са базовите компетенции и специфичните изисквания за обучение на студентите. Непрекъснато се следят и анализират тенденциите в професионалното направление. Разписани са ясни изпитни процедури. По отношение на принципните си характеристики, програмите в професионалното направление са близки до тези на някои висши училища. В количествено отношение, и в отношение на структурирането на учебния план, обучението е съотносимо с европейските стандарти. Кредитната система в НБУ е съизмерима с Европейската система за трансфер на кредити. Специфичните процедури са описани в Системата за управление на качеството в НБУ.

В учебния план на програмите са застъпени всички фундаментални дисциплини. В бакалавърските и магистърските програми на НБУ е спазена схемата за извънаудиторна заетост. В плана на всяка програма е предвиден седмичен аудиторен хорариум до 30 часа. Формата на учебните програми е в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование и системата ECTS.

Общият брой кредити и разпределението на учебните кредити в учебния план за задължителни и избираеми дисциплини, необходими за успешно дипломиране по научно – квалификационни степени, е както следва:

- „**Бакалавър**“ - 240 кредита, разпределени съответно в задължителни и избираеми курсове. Съотношението между аудиторните часове (предвидени за лекции и за практически занятия) и извънаудиторните форми на обучение (семинари, проекти, практики и стажове) е: 1860/540 ч.
- „**Магистър**“ - 90 кредита, разпределени съответно в избираеми курсове. Съотношението между аудиторните часове, предвидени за лекции и за извънаудиторни учебни форми (практики, семинари, стажове), е 450/450 часа.

Процентно съотношение на часовете по отделните видове дисциплини (задължителни/избираеми/факултативни) в учебния план е следното:

- За ОКС „**бакалавър**“ в ПН 2.2. „История и археология“ от общо 2640 ч.:
- Задължителни – 27 %;
- Избираеми – 48 %;
- Факултативни – 25 %;

Задължителни са двусеместриалните курсове от основни научни направления в 1-4 семестър и тренинговите курсове (практика и стаж) в 5-8 семестър; избираеми са курсовете от програмите; факултативни са общообразователните курсове в 1-4 семестър.

- За ОКС „**магистър**“ в ПН 2.2. „История и археология“ от общо 900 ч.:
- Задължителни – 17%;
- Избираеми – 83 %;

Задължителен е стажът. Провеждането на стажове и учебни практики от студентите в НБУ е регламентирано и осигурено.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“:

ПКХНИ установи, че при изработването на учебните планове и програми се взема студентското мнение изследвано чрез анонимни анкети. . Периодичното им провеждане дава оптимална представа за мненията на студентите, техните интереси и конкретни искания. Периодично се провеждат анкети от преподавателите относно преподаваните от тях учебни дисциплини.

Обучението на студентите в двете бакалавърски програми („История и археология“ – редовна форма на обучение, „Египтология (Египетски език, култура и литература)“ – редовна форма на обучение) и в 6-те магистърски програми в НБУ в професионално направление 2.2. отговаря на необходимостта от подготовка на бъдещи научни кадри по история и археология и египтология, уредници в музеи, завеждащи филиал/музей, фондохранители, специалисти в държавната и общинската администрация, в медии и др.

Квалификацията на преподавателите в БП и МП от професионално направление 2.2. – утвърдени имена в сферата на историческото познание, архивистиката, археологията, културологията и пр., както сочи публично оповестената информация в уеб сайта на НБУ, отговаря на изискванията в Националната квалификационна рамка за висше образование и в Квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование.

Бакалавърските и магистърските програми от професионално направление 2.2. се отличават със силно застъпено практическо обучение на студентите, което е съобразено с пряката насоченост на съответните модули в БП и специализирания характер на МП.

В Нов български университет ежегодно се провежда мониторинг и анализ на качеството на образователния процес на основа на резултатите от проведените анкети за удовлетвореност от курс, преподавател, програма, академично и административно обслужване.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“:

ПКХНИ установи, че документацията за прием и обучение на българските и чуждестранните студенти в ПН е съобразена с държавните изисквания за ОКС бакалавър и ОКС магистър и в съответствие със ЗВО. ПКХНИ констатира, че във НБУ е създадена ефективна административна система, която проследява всички етапи, жалониращи “жизнения цикъл” на студента. Организацията за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранните студенти се съдържа в нормативните документи.

В Нов български университет се спазват нормативните изисквания и организационните структури за прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите в съответствие със ЗВО и Правилника на университета. Същевременно тази нормативна база, засягаща етапите от „жизнения цикъл“ на студентите, обучаващи се в професионалното направление, се актуализира периодично съобразно техните мнения с

цел предлагане на висококачествен образователен продукт на европейско ниво и създаване на висококвалифицирани кадри с добри възможности за реализация.

Обучението и практиките в чужбина се осъществяват предимно в рамките на програма Erasmus и Erasmus+, по която НБУ има сключени 243 договора за обмен на студенти и преподаватели, а департаментите от професионално направление 2.2. История и археология – 9 договора.

НБУ провежда политика за активно включване на студенти и докторанти в изследователски и художественотворчески проекти и подпомагане на изявите им в национални и международни научни форуми във всички етапи от тяхното обучение. Създадени са правила за участието им в проекти в акредитираното професионално направление, както и в сродни изследователски структури.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“:

ПКХНИ установи, че кариерното развитие на академичния състав и качествено обезпечаване на ПН с висококвалифицирани кадри се реализира в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на СУ. ПКХНИ констатира, че са налице публично оповестени правила и прозрачни процедури за заемане на академични и неакадемични длъжности. Налице е система, осигуряваща пълна информация, свързана с необходимата документация и примерните национални наукометрични показатели.

През периода 2013–2017 г. общият брой на преподавателите на ОТД в ОКС „бакалавър” и „магистър” в департаментите „История”, „Археология” и „Средиземноморски и Източни изследвания” в НБУ е 25-ма и 1 на ½ щат. От тях 16 са от Професионално направление 2.2. История и археология, а останалите са от други направления, представени в Университета, с квалификация отговаряща на преподаваните от тях дисциплини. От хабилитирания състав 99 % са хабилитирани по ПН 2.2. История и археология. Относителният дял на хабилитираните спрямо всички преподаватели е както следва: 2013 г. – 52%, 2014 г. – 60%, 2015 г. – 60%, 2016 г. – 58%, 2017 г. – 55%.

От хабилитираните преподаватели през годините на наблюдавания период 5-ма са професорите, 11 са доцентите, 9 са нехабилитираните преподаватели. Един от преподавателите е „доктор на науките”, всички останали са с ОНС „доктор”.

Дял на хабилитираните преподаватели на първи трудов договор, които осигуряват обучението в ПН 2.2. История и археология по програми:

Програми	Брой преподаватели на първи ТД	Брой хабилитирани преподаватели на първи ТД	Дял на хабилитираните преподаватели на първи ТД
БП „История и археология“	21	14	68%
БП „Египтология (Египетски език, култура и литература)	25	16	64%
МП „История, политика и религия“	16	11	69%
МП „Югоизточно-европейски изследвания“ (на английски език)	7	5	71%
МП „Археологически	11	7	64%

изследвания“			
МП „Археология на Балканите и Източното Средиземноморие“ (на английски език)	10	6	60%
МП „Древният Египет в Класическата епоха“	3	3	100%
МП „Средиземноморският свят: Елада, Рим и Древният Близък изток“	6	4	67%
ПН 2.2. История и археология	46	32	70%

Преподавателите от ПН 2.2. История и археология се вписват в изградената система за „Атестиране на годишната допълнителна заетост” и бе установено, че за последните 5 години средно 52% от тези преподаватели са получавали на базата на това атестиране Допълнително материално стимулиране (ДМС), както следва през годините: 2015 г. – 67%, 2016 г. – 67%, 2017 г. – 40%, 2018 г. – 40% и 2019 г. – 47%. Несъмнено това е един добър за преподавателите от направлението резултат.

В периода от академичната 2013–2014 г. до академична 2017–2018 г. е осъществен обмен на преподаватели от направлението по договори по програма Erasmus и програма Erasmus+ (след 2014 г.), както следва: през 2013–2014 г. – 6 преподаватели, през 2014–2015 г. – 2 преподаватели, през 2016–2017 г. – 2 преподаватели, или общо 10 преподаватели за отчетния период.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“:

ПКХНИ констатира, че в НБУ са създадени добри условия за извършване на научно-изследователска работа от страна на преподавателите и студентите. От тях резултатно се възползват и преподавателите, и студентите от Департаментите „История”, „Археология” и „Средиземноморски и Източни изследвания”. През отчетния период преподавателите са участвали общо в 24 научни конференции, 172 проекта, в разни научни форуми в страната и в чужбина. Относителният дял на преподавателите от професионалното направление, участвали в национални и международни проекти през периода е както следва: 2013 г. – 42%, 2014 г. – 50%, 2015 г. – 46%, 2016 г. – 47%, 2017 г. – 42%.

Една от препоръките на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства на НАОА, отправена към ПН 2.2 История и археология в НБУ е да се осигури по-активното включване и участие на студенти и докторанти от професионалното направление в проекти, научни форуми и публикации у нас и в чужбина. През отчетния период студентите от професионалното направление са участвали в 7 национални, 3 международни и 4 вътрешни научноизследователски проекти, като са публикували свои изследвания в Годишника на департамент „История” (в рубриката „Първа публикация”), участвали са в постоянния семинар „История и съвременност”, в междудепартаментните семинари, съвместни с департаменти „Право“ и „Нова българистика”, както и в пътуващи семинари с презентации по конкретни теми.

В НБУ са създадени условия за материално и духовно стимулиране за публикуване на научния продукт от научноизследователска дейност, както и за реализация на постигнати творчески изяви. Това може да стане в университетските издания (Годишник на НБУ, Годишен доклад (печатно издание на български и на английски

език), Научен електронен архив на НБУ), така и във външни издания. Преподавателите от професионалното направление се възползват от тези възможности. Те издават собствена научна периодика (Годишник на Департамент „История“: Том 4, 2013 г.; Том 5–6, 2014 г.; Том 7, 2015 г.; Том 8, 2016 г.) и публикуват във външни за университета издания. Научните публикации, включително и на електронен носител (монографии, студии, статии, публикувани у нас и в чужбина) на преподавателите от ПН 2.2. История и археология през периода 2013–2017 г. са 331, като от тях 83 са в международни издания. Бе установено, че преподавателите от ПН 2.2. История и археология са сред най-активните в публикационната дейност на НБУ въобще.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“:

ПКХНИ установи, че за обучението на студентите разполага със собствена материално-техническа база на много високо равнище, която постоянно се усъвършенства съобразно политиката на НБУ. От особено значение за обучението на студентите от Професионално направление е Лабораторията по археометрия и експериментална археология.

Общият брой на компютрите в учебните зали, учебните лаборатории и библиотечния комплекс, използвани за обучение на студентите на НБУ през 2012 г., е 440, а през 2017 г. е 1160. За всички компютърни места е осигурена високоскоростна интернет връзка. Площта на компютърните зали през 2017 г. спрямо 2012 г. е увеличена с 328,99 кв.м., съответно площта на компютърните зали на 100 студента – с 4,74 кв.м.

НБУ разполага с една от най-добре устроените университетски библиотеки в страната с осем обособени читателски зони с общо 252 места или 2,76 места на 100 студенти. 94 от местата са компютъризирани или 1,03 места на 100 студенти. Новопостъпилите библиотечни единици през последните пет години са 27 927, като общо в библиотечния фонд на НБУ има 146 672 документа на хартиен и електронен носител. За нуждите на обучението в Професионално направление 2.2. История и археология библиотеката притежава 16 681 тома литература и 1 397 тома периодични издания.

Системата за обучение Moodle е основна електронна среда за комуникация на студенти и преподаватели от НБУ, се използва активно за целите на бакалавърските и магистърските програми. Преподавателите използват разностранните възможности на системата за нуждите на обучението и комуникацията със студентите – чрез натоварване на лекционни и др. обучителни масиви, материали към курсовете, връзки към необходима информация, изпращане на текуща информация към студентите и обратна връзка с тях.

Обслужването на студентите от Професионално направление 2.2. История и археология, както от страна на университетската администрация, така и академичното такова от страна на преподавателския състав на трите департамента е на изключително високо ниво – това бе споделено от самите студенти по време на срещата на ЕГ с техни представители при посещението в Университета.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

В НБУ е създадена и се поддържа ефективно работеща интегрирана информационна система, базирана на основните компоненти (правила, стандарти, критерии, отговорности) на Системата за осигуряване на качеството (СОК) и Системата за управление на качеството (СУК). Според разпоредбите на Наредбата за документите и документооборота, документооборотът в НБУ, включително свързаният с реализацията на обучението на студентите, се осъществява главно и преди всичко чрез електронната система, която по същество си е децентрализирана, но организирана мрежа от еднообразно работещи модули – университетските структури и електронните регистри. За данните, които се събират посредством СОК, се използват три вида индикатори: за входа (на следването), за процеса на обучение и за изхода (от всяка една образователно-квалификационна степен).

Данните за профила и портфолиото на студентите от професионалното направление, се събират и обсъждат за всяка учебна година Постоянните показатели, които се следят, са: броят на записалите се студенти и на студентите на всеки един преподавател; удовлетвореността на студентите от програмите; средния успех от изпитите; активността в обучението и процента на отпадналите; движението на студенти по програми и семестри; процента на студенти в мобилност; учебните ресурси и подкрепа при обучението на студентите; кариерното развитие на завършилите. Анализът на данните и изведената от тях ефективност на резултатите, както и потребността от промени се обсъждат от Програмните и Департаментните съвети. Огласяват се на Ректорски и на Академичен съвет.

Регистрацията на завършилите студенти се осъществява чрез попълване на специално разработен Формуляр, който Централната студентска администрация предоставя на всеки един дипломант. Поддържа се бази данни за студентите, преминали през направлението. За изминалия 5-годишен период броят на дипломиралите се студенти в Професионално направление 2.2. История и археология е 154. Департаментите по направлението разполагат със сведения за 48% от реализираните се професионално техни студенти. Реализацията на студентите на НБУ се проследява и чрез Алумни асоциацията.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“:

ПКХНИ установи, че департаментите „История“, „Археология“ и „Средиземноморски и Източни изследвания“ поддържат точна и актуална информация за образователната и научноизследователската си дейност, за обявените и проведени конкурси, за разработените учебни програми и планове, включително когато са променени или актуализирани, за докторантите, за публикации, научни конференции, проекти, партньори, обособен е научен електронен архив. Електронните страници на трите департамента поддържат актуална и пълна информация, която описва структурата на департаментите, ръководство, актуалния преподавателски състав, като е осигурен достъп включително към персоналния профил на преподавателите и научните им изследвания. Пълна информация се поддържа и за образователната работа в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, представени са и докторантите. Публикувани са разработените учебни програми, модули и курсове, вкл. когато са актуализирани и/или променени; формите на обучение, разписа на отделните специалности за всеки семестър; графика на изпитните сесии и на държавните изпити. Публична и достъпна е и информацията, отнасяща се до възможностите и условията за мобилност на преподаватели и студенти.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии при обучението по професионалното направление

ПКХНИ установи, че в НБУ е създадена ефективна и прозрачна процедура за мониторинг и периодично актуализиране на учебните програми, визиращи успеваемостта на студентите (чрез анализ на действащата програма, анкети, ефективна кредитна система, текущо оценяване и семестриален изпит). Те е движена от един основен нормативен документ – „Система за управление на качеството в НБУ“.

Студентите в НБУ се включват в усъвършенстването на учебния процес по няколко начина: чрез Студентския съвет на НБУ, представлява студентите пред ръководството на университета и защитава техните интереси; и чрез участие в заседанията на Академичния съвет с право на предложения и контрол по Системата за управление на качеството в НБУ, както и участие във взимането на решения по конкурси за академични длъжности, в Конференцията на НБУ (Съвещателен орган по учебната и изследователската дейност на НБУ), в заседанията на Факултетните съвети. Това участие насърчава студентите и докторантите в НБУ да проявяват активна роля в дискусиите за учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др. Специално внимание се оказва в НБУ на обучаемите.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“ : самооценки и външни одити от агенции, признати на национално и международно ниво

ПКХНИ установи, че самооценяването и оценяването на качеството в НБУ се осъществяват, от една страна, чрез провежданите от НАОА процедури за институционална и програмна акредитация, а от друга, чрез вътрешни одити на системата за управление на качеството. ПКХНИ установи, че ПН История и Археология се развива в конкурентна среда; отстоява се и специфичната ориентация на специалността чрез акцент върху аналитичните и практически ориентирани дисциплини.

Приемът на студенти, макар и снижен през последните години, показва наличие на истински мотивирани кандидат-студенти.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **22.05.2019 г. (Протокол 8)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 2.2 История и Археология от област на висше образование 2. Хуманитарни науки на Нов български университет , на основание обща оценка 9.06 (девет цяло и шест стотни):

за ОКС “бакалавър”:

1. **История и археология** – редовна форма на обучение;
2. **Египтология (Египетски език, култура и литература)** – редовна форма на обучение;

за ОКС “магистър”:

1. **История, политика и религия** – редовна форма на обучение, за специалисти;
2. **Югоизточни-европейски изследвания (на английски език)** – редовна форма на обучение, за неспециалисти;
3. **Археологически изследвания** – редовна форма на обучение;
4. **Археология на Балканите и Източното Средиземноморие (на английски език)** - редовна форма на обучение;
5. **Древният Египет в Класическата епоха** - редовна форма на обучение, за неспециалисти;
6. **Средиземноморският свят: Елада, Рим и Древният Близък Изток** – редовна форма на обучение

2. Сроктът на валидност на акредитацията е **ШЕСТ години**, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 2.2 **История и Археология** от област на висше образование 2. **Хуманитарни науки на Нов български университет**, на основание обща оценка, както следва:

за ОКС „бакалавър“ **220 студенти (редовна и задочна форма на обучение).**

За ОКС „магистър“ **30 студенти (редовна и задочна форма на обучение).**

Общо за професионалното направление студенти 250

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки**:

1. Да се повиши публикационната активност на преподавателите от професионалното направление в реферирани и индигирани издания.

Срок: Постоянен.

2. Да се предприемат конкретни действия за увеличаване дела на хабилитираните преподаватели на първи ОТД, с цел подобряване на процентовото съотношение в отделните специалности.

Срок: Постоянен.

3. Да се организира и активизира вътрешната мобилност и сътрудничеството със сродни специалности от други ВУ.

Срок: Постоянен.

Председател на ПКХНИ:

(проф. дфн Анна-Мария Тотоманова)